

kommet til os fra det andet Thing, meget let vil kunne have en skadelig Indflydelse, og jeg skal tillade mig at fremføre nogle Bemærkninger til Begrundelse heraf. Min første Bemærkning skal da angaa den nye Art af Skoler, som man foreslaar oprettet under Benævnelsen af historiske og nordist-sproglige Skoler. Dis ses Bæsen og hele Karakter ses tydeligt af Lovforslagets nuværende § 8 Nr. 2 og Nr. 9, der handle om Maalet for Skolens Undervisning i et Par Reetninger. Nr. 2 lyder saaledes: „Oldnordist og Svensk Kundskab til Sproglæren, Færdighed i at oplæse og oversætte svenske Skrifter i Almindelighed samt ikke gjennemgaaede oldnordistiske Skrifter paa Prosa (Sagaer og Love) og læste oldnordistiske Stykker i Poesi. Desuden Kjendskab til den oldnordistiske og svenske Litteratur og Sprogshistorie i Sammenhæng med den øvrige nordistiske.“ § 9 Nr. 9 fordrer der derhos endvidere i disse Skoler en fyldigere Kundskab til den nyere Tids Historie, samt Kjendskab til Hovedgrundtrækkene i Statsbusholdningslæren og til Hovedgrundtrækkene af Fædrelandets Forfatning, Forvaltning og Ordning af de vigtigste borgerlige Forhold. Hvad den nævnte Sprogfordring angaar, da mener jeg, at det svenske Sprog ligger det danske Sprog saa overordentlig nært, at Enhver, som interesserer sig derfor, ikke behøver at faa nogen Undervisning dertil i Skolen, men vil ogsaa uden denne, selv om det er et ungt Menneffe paa mellem 16 og 18 Aar, med Lethed kunne gjøre sig fortrolig dermed. Hvad derimod angaar det Oldnordistiske eller Oldnorske eller Islandske — hvad man nu vil kalde dette Sprog, som jo egentlig kun findes som et dødt Sprog, der er samlet i de gamle Sagaer, da gjælder derom noget ganske Andet. Det er nemlig et meget svært Sprog. Som dødt Sprog ligger det os meget fjernt, og det er, da det ligger langt fra den danske Sprogbygning, meget vanskeligt at lære. Det vil derfor ogsaa blive meget besværligt i en kort Skoletid at faa nogen grundig Kundskab dertil. Dette gjælder nu allerede om Prosaen, men det gjælder navnlig i Særdeleshed om Poesien, der er affattet i en i den højeste Grad van-

stelig fattelig Form, og som der vistnok hore stor Lærdom til at sætte sig ind i. Det vil derfor neppe lade sig gjøre at lære det ordentlig i den Tid, der kan indrømmes dertil i Skolen. Og naar vi dernæst se hen til den Udfigt, som denne Læsning vil give til Erhvervelsen af historiske Kundskaber, til de historiske Kundskaber, der kunne indsamles af disse Sagaer, ja, saa kan det ganske vist ikke negtes, at de i saa Henseende ere høist interessante. Jeg glemte for at bemærke paa samme Maade med Hensyn til det islandske Sprog, at dette Sprog er overordentlig interessant. Men det er det i Særdeleshed som et nødvendigt Supplement for alle dem, der ville gjøre sig dybt fortrolige med det danske Sprog, idet de maa sætte sig noie ind i det Islandske og ikke ville kunne undvære Kjendskab dertil. Noget Egnende gjælder nu med Hensyn til den Kundskab, som vi ville faa om de nordistiske historiske Forhold gennem de omtalte Sagaer. De ere interessante i saa Henseende, men den historiske Tid, der er befreven i disse Sagaer, udgjør kun en forholdsvis kort Tid af Menneffhedens Historie, og for at faa en fyldig menneffelig Udvikling, behøves der en Udfigt over et længere Tidsrum. Det kan ikke faas i de gamle Sagaer; det kan kun faas gennem de gamle Discipliner, der hore til den saakaldte klassiske Undervisning i de lærde Skoler. Det vil nu, som sagt, være vanskeligt, selv om man anvender meget lang Tid paa de herhenhørende Sags, at faa en grundig Kundskab i dem. Men, hvad siges De saa, mine Herrer, naar jeg dernæst gjør dem opmærksom paa, at alt det, der i saa Henseende skal læres efter Lovforslaget, som det foreligger, skal læres i 4 Aar af unge Menneffer mellem 14 og 18 Aar? Jeg tror, at, hvor noget saadant fordrer, der vil Tiden blive temmelig uheldig anvendt, og jeg tror derfor ogsaa, at Skoler af denne Art kun ville blive besøgte af en forholdsvis lille Del af Befolkningen. Jeg vilde folgelig anse det for rigtig, om Staten vilde anvende sine Midler paa at vedligeholde Skoler, som skulde meddele en Kundskab, der dels med Lethed kan erhverves ad anden Vej, og som dels